

ОТДЕЛ ЗА ВЪНШНИ ЦЪРКОВНИ ВРЪЗКИ
на Московската патриаршия

Реч на Светейшия Патриарх Кирил при откриването на VIII Конгрес на лидерите на световните и традиционни религии

Служба „Комуникация“ на ОВЦС, 17.09.2025.

На 17 септември 2025 г. в столицата на Казахстан Астана се състоя тържествено откриване на VIII Конгрес на лидерите на световните и традиционни религии, посветена на тема „Диалогът между религиите: синергия в името на бъдещето“. Към участниците в Конгреса **се обърна Светейшият Патриарх Московски и на цяла Русия Кирил.**

Ваше Превъзходителство, уважаеми Касим-Жомарт Кемелевич! Досточтими участници на Конгреса!

Днес, на гостоприемната казахстанска земя за пореден път се събраха видни религиозни лидери, представители на международни организации, дипломати, люде с добра воля. Аз с

топлота си спомням за своето посещение в Казахстан през 2012 г. и участието ми в IV Конгрес на лидерите на световните и традиционни религии, прекрасната атмосфера на този форум, общуването на участниците. И днешното събиране продължава традицията, но е съвършено очевидно издигането на равнището и авторитета на тази международна платформа за общуване на участниците. Съпътстващите мероприятия и конференции, младежкият форум, културните инициативи, концептуалните документи – всичко това е белязано с професионализъм, ценно съдържание и актуалност. Бих искал да изразя своята благодарност лично на Вас, господин Президент, и на Правителството на Казахстан, което сформира постоянно действащи механизми за международен диалог, обмен на мнения и мироопазваща дейност.

През 2012 г. в речта си на Конгреса аз говорих за това, че опитите да се изгражда битието на човека без Бога и религията няма да донесат нищо добро. Спомням си и как обсъждахме тази тема с Касим-Жомарт Кемелевич не след дълго, по време на нашата среща в Троицко-Сергиевата Лавра през 2014 г.. Беше удовлетворяващо за мен, че тогава моите думи бяха изслушани с внимание и, което е особено важно, бяха взети предвид в последвалата работа на Конгресите на лидерите на световните и традиционни религии.

Днешната международна обстановка за пореден път доказва, че светът, който отрича Бога – това е свят без бъдеще. Кръвопролитните конфликти, сериозните икономически и екологични проблеми, тероризмът, нарушаването на правата на човека – всичко това са преки последици от опитите да се избута религията от живота на обществото, като ѝ се остави място само в тясното лично пространство на човека.

Ние с вас добре знаем, че въпреки съществуващите различия между традиционните религии, те са обединени от обща цел – вярата в Бога и нравственото съответствие на тази вяра. Обществото на действително вярващи хора може да съществува и да се развива в мир и благоденствие. За това свидетелства и световната история: колко пъти Господ е наказвал Своя избран народ за неверие и морално извращение! Известно е, че и велики империи са прекратили съществуването си заради криза във вярата и морална поквара, заради атеизма и отсъствието на обединяваща духовна идея.

Въпреки събитията ставащи наоколо, трябва да се каже, че дейността на привържениците на секуларната идеология предизвикват и обратна реакция, включително сред младежите. Днес, особено в постсъветското пространство, се забелязва ръст на религиозността сред младото поколение. Това контрастира с някои други региони, и ние виждаме все повече млади хора в храмовете, джамии, синагогите и будистките манастири. Само, че младежта трябва да се предпазва от радикализма, да се насочва към съзидателния път на диалога и уважението. В този смисъл пълна подкрепа заслужава идеята за провеждане в рамките на нашите Конгреси на

младежките междурелигиозни форуми, които дават на вярващите юноши възможност да общуват директно, а не чрез ангажиращите социални мрежи и канали.

Можем да произнасяме много гръмки думи за мир, за правата на човека, за необходимостта от защита на угнетените. Но думите винаги трябва да се потвърждават с дела – и темата на днешния форум ни призовава към съвместна дейност. Затова ние, религиозните лидери, изцяло поддържахме мироопазващите инициативи на хората с добра воля, насочени към преодоляване на съществуващите кризи, установяването и поддържането на стабилен мир.

Един от важните аспекти на сегашния форум е тясното взаимодействие на организаторите с Алианса на цивилизациите към Организацията на обединените нации. Мисля, че за всички нас това е възможност за достойно представителство на религиозните лидери в тази важна международна организация. Не е загубила актуалност идеята за създаването на консултативен съвет на религиите при ООН, която ние заедно с редица почитаеми религиозни лидери (някои от тях са сред присъстващите днес) се опитахме да реализираме преди почти 20 години. За съжаление, тогава привържениците на радикалния секуларизъм ни попречиха да направим това. Участието на ръководствата на традиционните общности, безусловно, би укрепило мироопазващия потенциал на ООН. Нашият съвместен глас, съобразяващ се с принадлежността към различни религии и нации, би могъл да бъде глас на съвестта и помирението. Днес ние приветстваме тук и представителите на Организацията на обединените нации, и се надявам, че това ще бъде полезно за прокарването на нашите идеи в платформите на ООН.

Религиозните лидери наистина имат какво да кажат на света за това, как да стане той в бъдеще по-добър и по-безопасен. Вярващите са носители на многовековна религиозна култура, предполагаща взаимно уважение, мир и съзидателно сътрудничество. Благодарение на това представителите на различни религии и националности мирно живеят, в частност, в Русия, Казахстан, и в други места, и заедно се трудят за благото на своите страни и народи.

В края на изказването си, аз бих искал да цитирам думите от Евангелието. *«Мир ви оставям, Моя мир ви давам; Аз ви давам не тъй, както светът дава. Да се не смущава сърцето ви, нито да се плаши»* (Йоан 14: 27), – казва Христос на Своите ученици в прощалната Си беседа с тях, преди да бъде вдигнат на Кръста. Истински мир е възможен тогава, когато човек се намира в мир с Бог, със своя Творец, а това много задължава човека. И ние сме се събрали тук днес в съюз за мир, за да се развиват дружеските взаимоотношения и да внесем своя принос в свидетелството на нашата вяра. И да даде Бог, щото тази вяра винаги да се съпровожда от добри дела. В един глас ние потвърждаваме, че именно тази вяра, подкрепена с добри дела и нравствен живот, може да стане основа за истински и непоклатим мир. И нека нашия солидарен глас да се чуе колкото се може по-силно. Нека приетата от нас заключителна декларация да бъде още едно напомняне за това, че от

духовното и нравственото състояние на човека реално зависи самото съществуване на човечеството.

Благодаря ви за вниманието.

Източник: <https://mospat.ru/bg/news/93558/>